

Norsk som andrespråk

Sogndal 21.04.2022

Ønskje om innhald

- Ukrainsk språk
- Rettigheter og lovverk for framandspråklege elevar
- Tilrettelegging i klasserommet når framandspråklege føl vanleg undervisning
- Korleis organiserer vi?
- Stabilitet
- 1.klassinger, få tilbod?
- Ressursar
- UDIR kartlegging
- Kven har rett på tilbod? Kor lenge?
- Korleis tek vi imot nye elevar gjennom skuleåret?
- Språkpraksis

Rettigheiter

- **§ 2-8. Særskild språkopplæring for elevar frå språklege minoritetar**
- Elevar i grunnskolen med anna morsmål enn norsk og samisk har rett til særskild norskopplæring til dei har tilstrekkeleg dugleik i norsk til å følgje den vanlege opplæringa i skulen. Om nødvendig har slike elevar også rett til morsmålsopplæring, tospråkleg fagopplæring eller begge delar.
- 1) Elevar som har tilstrekkelege ferdigheiter i norsk til å følgje den ordinære opplæringa
- 2) Elevar som ikkje har tilstrekkelege ferdigheiter og difor skal ha særskilt norskopplæring
- 3) Elevar som har so svake norskferdigheiter at dei i tillegg til særskilt norsk har behov for tospråkleg fagopplæring og/eller morsmålsopplæring for å ha utbyte av undervisninga
- Kva er **tilstrekkelege ferdigheiter**?

UDIR si kartlegging

- Undersøking Palm og Ryen 2011, 2014

Kartleggingsverktøyet

+ kan bidra til meir tilpassa og systematisk andrespråksopplæring og gjev god hjelp i å differensiere undervisninga

+ bevisstgjer lærarane på ulike aspekt ved språket, særskilt kommunikative aspekt

- Nivåskildringane er lite eintydige og gjev stort rom for subjektive oppfatningar
 - fleire lærarar må samarbeide om vurderinga for å gjer ho valid
- Tolking av eleven-kan-utsegnene stiller krav til språk- og vurderingskompetanse

Oppfølging av vurdering

- læreren sin vurderingskompetanse
- *Palm og Ryen (2014) retter oppmerksomhet mot sammenhengen mellom myndighetenes krav til kartlegging av alle elever som ved vurdering av rett til særskilt opplæring og skolenes ansvar for selv å velge kartleggingsverktøy og avgjøre om læreplanen i grunnleggende norsk skal brukes. Ifølge dem representerer dette en uklarhet som er spesielt problematisk siden lærere og skoler ofte mangler kompetanse både i andrespråksundervisning, i vurdering og i hvordan de skal fortolke resultatet av vurderingen» (Palm og Ryen 2014: 15). Monsens (2014) studie viser at lærerne i hennes undersøkelse selv poengterer at de ikke har nødvendig vurderingskompetanse.*

Avslutning

- Enkeltvedtak
 - Spesialundervisning – sakkunnig vurdering
 - Særskilt språkopplæring – ikkje sakkunnig vurdering
- I praksis betyr det at lærarar med varierende kunnskap om språk og andrespråklæring skal gjere vurderingar av eit uklart kompetansemål (*tilstrekkeleg ferdigheit i norsk*) ved hjelp av kartleggingsverktøy dei vel sjølv. Deretter skal det fattast juridisk vedtak basert på denne vurderinga.

Læreverk

- Klar ferdig norsk
- Norsk pluss alfa
- Norsk start
- Elle melle
- Nye kontekst
- Nye ord